

SELETUSKIRI

põllumajandusministri määruse „Põllumajandusministri 18. jaanuari 2005. a määruse nr 6 „Põllumajandusloomade aretustoetuse saamiseks esitatavad nõuded ning toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise kord” muutmise” eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Põllumajandusministri 18. jaanuari 2005. a määruse nr 6 „Põllumajandusloomade aretustoetuse saamiseks esitatavad nõuded ning toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise kord” muutmise eelnõu on välja töötatud maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse § 11 lõike 1 alusel.

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Põllumajandusministeeriumi toiduohutuse osakonna loomakaitse ja põllumajandusloomade aretuse büroo peaspetsialist Moonika Kaeramaa (625 6571, moonika.kaeramaa@agri.ee). Juriidilise ekspertiisi on eelnõule teinud õigusosakonna nõunik Diana Rammul (625 6259, diana.rammul@agri.ee). Keeleliselt on eelnõu toimetanud õigusosakonna peaspetsialist Leeni Kohal (625 6165, leeni.kohal@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu on koostatud eesmärgiga viia põllumajandusministri 18. jaanuari 2005. a määrus nr 6 vastavusse põllumajandusloomade aretuse seadusega ja majandustegevuse seadustiku üldosa seadusega. Tunnustamise kohustus asendati 1. juulist 2014 põllumajandusloomade aretuse seaduses loakohustusega ehk edaspidi peab aretusega tegeleval ettevõtjal olema mitte tunnustus vaid tegevusluba. Sellest tulenevalt muudetakse määruses kõiki tunnustamist käsitlevaid sätteid.

Samuti ajakohastatakse nimetatud määruse § 1¹, asendades viite praeguseks kehtetuks muutunud komisjoni määrusele (EÜ) nr 1857/2006 viitega 1. juulil 2014 kehtima hakanud komisjoni määrusele (EÜ) nr 702/2014.

Eelnõusse on sisse toodud uued sätted komisjoni määruse (EL) nr 702/2014 artikli 1 lõike 5 ja artikli 2 punkti 14 rakendamiseks. Riigiabi saajal ei või olla täitmata korraldus siseturuga kokkusobimatuks tunnistatud riigiabi tagasimaksmise kohta. Ja taotleja ja riigiabi saaja ei või olla raskustes olev ettevõtja. Raskustes oleva ettevõtja mõiste on sätestatud komisjoni määruse (EL) nr 702/2014 artikli 2 punktis 14.

Aretustoetusel on ergutav mõju ja seda toetust võib anda üksnes nende kulude katmiseks, mis tehakse pärast taotluse esitamist. Komisjoni määruse (EL) nr 702/2014 artikli 6 (ergutav mõju) lõike 2 rakendamiseks esitatakse vastavasisuline säte eelnõus.

Toetust võivad taotleda aretusühingud ja jõudluskontrolli läbiviijad. Nimetatud isikute poolt teostatud aretustegevuse (tõuraamatu või aretusregistri pidamine, jõudluskontrolli läbiviimine) kulude hüvitamise kaudu on lõplikuks riigiabi saajaks loomapidajad, kelle loomad on tõuraamatus või aretusregistris või kelle loomaledele tehakse jõudluskontrolli. Komisjoni määruse (EL) nr 702/2014 artikli 6 lõike 2 rakendamiseks esitatakse eelnõus taotlejale kohustus pidada arvestust iga riigiabi saaja üle, kellele teenust osutatakse ja temale osutatud teenuse kulu suuruse üle.

„Euroopa Liidu suunised riigiabi kohta põllumajandus- ja metsandussektoris ning maapiirkondades aastateks 2014-2020“ punkti 448 alusel antakse abi tõuraamatute loomiseks ja

pidamiseks ning karja geneetilise kvaliteedi või tootluse kindlaksmääramiseks kolmandate isikute teostatud või nende nimel tehtud testideks, välja arvatud karja omaniku poolsed kontrollid ja regulaarsed piima kvaliteedi kontrollid.

Tõuraamatute loomise ja pidamisega seotud halduskuludest on rahastamiskõlblikud loomi käsitleva teabe (nt looma päritolu, sünniaeg, paaritamise kuupäev, looma surma kuupäev ja põhjused) kogumise ja haldamise kulud ning eksperdi hinnangu kulud, tõuraamatute loomiseks ja pidamiseks vajaliku teabe ajakohastamise ja töötlemise kulud, tõuraamatutes sisalduvate asjakohaste loomaandmete registreerimiseks haldustöö tegemise kulud ning tõuraamatus sisalduvate andmete haldamise tarkvara ajakohastamise ning tõuraamatuid käsitleva ja nendes sisalduva teabe veebis avaldamise kulud või muud asjakohased halduskulud.

Karja geneetilist kvaliteeti või tootlikkust määravate testide kuludest on rahastamiskõlblikud testide ja kontrollide kulud, loomatervise ja keskkonnakaitse taseme tõstmist käsitlevatest testidest ja kontrollidest saadud andmete kogumise ja hindamisega seotud kulud, uuenduslike tõuaretusmeetodite rakendamise eesmärgil loomade geneetilise kvaliteedi hindamist ja geneetilist mitmekesisust käsitlevatest testidest ja kontrollidest saadud andmete kogumise ja hindamisega seotud kulud või muud asjakohased kulud.

Toetuse suuruse arvutamisel on aluseks tõuraamatusse või aretusregistrisse kantud põllumajandusloomade arv ja jõudluskontrolli all olevate põllumajandusloomade arv (vt § 5). Toetuse ühikumäära kehtestamisel on arvestatud eelpoolkirjeldatud tõuraamatu või aretusregistri pidamise ja jõudluskontrolli läbiviimise kuludega.

Eelnõus sätestatakse toetuse ühikumäär 1,00 eurot piimaveiste jõudluskontrolli läbiviimise eest. Selle sätte vajadus on tingitud 31. detsembril 2014. a Põllumajandusministeeriumi hallatava riigiasutuse Jõudluskontrolli Keskuse tegevuse lõpetamisest. Kuni 31. detsembrini 2014 oli Riigiasutuse Jõudluskontrolli Keskusele riigieelarves piimaveiste jõudluskontrolli jaoks ette nähtud rahalised vahendid. Kuna praegu ei ole enam riigieelarves rahalisi vahendeid piimaveiste jõudluskontrolli läbiviimise jaoks, siis on vajalik tagada samas ulatuses mainitud tegevuse toetamine läbi aretustoetuse, sätestades piimaveiste jõudluskontrolli läbiviimise ühikumäära.

Riigiabina on komisjoni määruse (EÜ) nr 702/2014 artikli 27 kohaselt lubatud hüvitada kuni 100% tõuraamatute loomise ja pidamisega seotud halduskuludest ja kuni 70% karja geneetilist kvaliteeti või tootlikkust määravate kolmanda isiku või tema nimel tehtavate testide kuludest.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas komisjoni määrusega (EÜ) nr 702/2014.

4. Määruse mõjud

Majanduslik mõju

Toetuse abil kaetakse põllumajandusloomade tõuraamatu ja aretusregistri pidamise kulud ning jõudluskontrolli läbiviimise ja geneetilise väärtuse hindamise kulud, millel on kokkuvõttes positiivne mõju tõuaretusele. Eesmärk on paremate geenikombinatsioonidega loomade leidmine ja kasutamine aretuses, et suurendada karja tootlikkust ja parandada karja vastupidavust, mis kokkuvõttes tagab loomakasvatuse majandusliku tasuvuse.

Kuna määruse mõju ei ole oluline, siis ei ole vaja koostada Vabariigi Valitsuse 22. detsembri 2011. a määruse nr 180 „Hea õigusloome ja normitehnika eeskiri” § 65 lõike 2 kohast mõjude analüüsi aruannet.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamine ei too endaga kaasa lisategevusi ega kulutusi riigieelarve vahenditest. Samuti ei kaasne määruse rakendamisega tulusid. Kogu aretustoetuse maht 2015 aastal on 1,9 miljonit eurot.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 15. veebruaril 2015. a. See on tingitud kehtiva määruse § 4 lõikest 3, mille kohaselt alustatakse toetuse taotluste vastuvõtmist 15. veebruarist.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse õigusaktide eelnõude elektroonilises kooskõlastamise süsteemis EIS kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile ning arvamuse avaldamiseks Veterinaar- ja Toiduametile ja Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ametile. Rahandusministeerium kooskõlastas eelnõu märkustega ja esitas need emaili teel. Esitatud märkustega on eelnõus ja seletuskirjas arvestatud. Ettepanekud on esitatud seletuskirja lisas. Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ameti arvamusega on võimaluse korral arvestatud.

(allkirjastatud digitaalselt)

Ants Noot

Kantsler